

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. VII. De Cura Patrochorum, & Parochiarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

staverint, Episcopus etiam ut delegatus Apostolicus ea visitare & corrigere possit, juxta eorum instituta, non obstantibus quibuscunque. *ibidem*.

XII. Ecclesiarum item seculares, quæ in nullius diocesis sunt, ab Episcopo, cujus Ecclesia cathedralis est proximior, si id consterit; alioquin ab eo, quem semel in Concilio Provinciali Prælatus loci elegerit, tanquam delegato Apostolico, visitentur, non obstantibus privilegiis. *sess. 24. c. 9.*

XIII. Episcopi habent jus visitandi Hospitalia, collegia, ac Confraternitates Laicorum, etiam quas Scholas. seu aliter vocant, non tamen quæ sub Regum immediata protectione sunt, sine eorum licentia, eleemosynas Montis pietatis, sive caritatis, & pia loca omnia quomodocunque nuncupata & exempta. *sess. 22. c. 8.*

XIV. Denique in iis, quæ ad visitationem & morum correctionem spectant, habeant jus etiam, ut delegati Apostolici, ea ordinandi, moderandi, puniendi, quæ illis utilia ac necessaria videbuntur. *sess. 24. c. 10.* Neque in his exemptio, appellatio, etiam ad Pontificem, executionem impediatur, aut suspendatur. *ibidem*.

CAPUT VII.

DE CURA PAROCHORUM ET PAROCHIARUM.

I. Episcopi etiam & delegati Apostolici cogant Rectores Ecclesiarum Parochialium, vel alios, ad quos pertinet, sibi tot Sacerdotes adjungere, quot erunt necessarii ad Sacramentorum administrationem & divinum cultum. *sess. 21.*

II. Ubi locorum distantia & difficultas exigit, novas Parochias constituent, juxta Constit. Alex. III. quæ incipit, ad audientiam. (l. 3. de Ecclesiis ædificandis.) Novis autem Parochias assignent portionem competentem ex fructibus Ecclesiarum Matricis, aut Populum compellant ad eam subministrandam, non obstantibus etiam quibuscunque provisionibus vigore resignationis. *ibidem*.

III. Ubi Parochiales Ecclesiarum certos non habent fines, eos distinguant, & unicuique suam peculiarem Parochiam assignent. *sess. 24. c. 13.* Ubi nullæ sunt Parochiales, quam

quamprimùm fieri curent, non obstantibus quibuscunque. &c. ibidem.

IV. Illiteratis & imperitis Parochis, si aliàs honesta vitæ fuerint, Coadjutores aut Vicarios deputent, assignata fructuum parte, aut aliter eis providentes. Scandalosè viventes & præmonitos castigent, incorrigibiles beneficiis privent, etiam ut delegati Apostolici, non obstante exemptione aut appellatione. &c. ibidem.

V. Eosdem ad prædicationem verbi Dei & habendam doctrinam Christianam compellant.

VI. Cùm Parochialis Ecclesiæ cujuscunque, etiam si reservata vel affectata fuerit, generaliter aut specialiter vigore cujusvis indulgi, vacatio per obitum, vel resignationem etiam in curiâ seu aliter contigerit, Episcopus statim, si opus fuerit, in ea vicarium constituat, assignata congruâ fructuum portione. sess. 24. c. 18.

VII. Episcopus & Parochus intra decem dies vel aliud tempus ab Episcopo præscribendum aliquot idoneos nominet, coram examinadoribus deputandis. ibidem. Possunt tamen etiam ab aliis aliqui apti nominari, imò & per obitum vocari, qui volent examinari ibidem.

VIII. Constituto tempore, qui descripti fuerint, examinentur ab Episcopo, aut eo impedito ab ejus Vicario, & aliis examinadoribus, non paucioribus, quàm tribus, quorum votis, si pares aut singulares fuerint, accedere potest Episcopus vel Vicarius, quibus videbitur. ibidem.

IX. Examinatores sint Doctores aut Licentiatii in Theologiâ, vel jure Canonico, aut alii idonei Clerici seu Regulares etiam Mendicantes, qui jurent ad SS. Evangelia, se fideliter munus executores. Nihil accipiant occasione examinationis, alioqui Simonix vitium incurrent, tam ipsi quam dantes, à qua absolvi nequeant, nisi dimissis beneficiis, & ad alia inhabiles reddantur. ibidem. Si quid contra officium præterea fecerint, graviter puniantur à Synodo provinciali.

X. Quot annis autem sex Examinatores ab Episcopo aut Vicario proponantur in Synodo diœcesana, qui ab eo probentur, ut vacante aliqua Ecclesia Parochiali Episcopi arbitrio ad examen adhiberi possint. ibidem.

XI. Ex his, qui ab Examinadoribus idonei judicati fuerint,

fuert, Episcopus eligat digniorem, cui, & non alteri Beneficium conferat, ad quem pertinet.

XII. Si Patronus sit Ecclesiasticus, vel institutio Episcopi, Patronus digniorem præsentet Episcopo, ut ab eo instituat; Si institutio est alterius, Episcopus solus eligat digniorem, quem Patronus ei præsentet, ad quem institutio spectat. *ibid.* Si patronus sit Laicus, is qui ab eo præsentatur, examinetur, uti supra, & non nisi idoneus admittatur. *ibid.*

XIII. Non autem alteri; quam uni ex examinatis & approbatis collatio fiat, aliàs provisio sit invalida, & subrepticia censetur. Nec examinatorum relationem, quò minus executionem habeat, ulla devolutio aut appellatio, etiam ad Pontificem impediatur. *ibid.* Non obstantibus privilegiis quibuscumque & concessis quibusvis universitatibus etiam ad certam summam, &c.

XIV. Quòd si Parochiæ tenuitas operam examinis non ferat, aut nemo ei se quærat subicere, aut dissidia aut tumultus possint excitari, potest ordinarius aliud privatum examen adhibere, cæteris tamen, ut supra servatis. *ibid.* Licet etiam Synodo provinciali examinis præscripti formam moderari. *ib.*

CAPUT VIII.

DE SEMINARIIS CLERICORUM.

I. Singulæ Cathedralis & majores Ecclesiæ puerorum in ipsius civitatis & diocesis provincia, si ibi non reperiantur, numerum, in collegio, loco convenienti ab Episcopo eligendo alere & religiosè educare teneantur. *sess. 23. c. 18.*

II. Non recipiantur autem, nisi saltem duodennes & legitime nati, legere & scribere docti, bonæ item indolis ac spei, præcipuè pauperum Filij, nec tamen ditiorum excludantur, si suo sumptu alantur.

III. Tonsuram & habitum ferant clericalem, grammaticam, cantum, Computum Ecclesiasticum, aliàsque bonas artes; item scripturam, libros Ecclesiasticos, homilias Sacras, & cætera, quæ ad Sacramentorum administrationem, præcipuè